

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 121/17
V Lucemburku dne 14. listopadu 2017

Rozsudek ve věci C-165/16
Toufik Lounes v. Secretary of State for the Home Department

Státní příslušník státu, jenž není členským státem EU, který je rodinným příslušníkem občana Unie, může mít právo pobytu v členském státě, ve kterém tento občan pobýval před tím, než nabyl občanství tohoto státu vedle svého původního občanství

Podmínky přiznání tohoto práva pobytu nesmí být přísnější než podmínky stanovené směrnicí o právu občanů Unie na volný pohyb

Toufik Lounes, alžírský státní příslušník, přicestoval do Spojeného království v roce 2010 na základě turistického víza platného na dobu šesti měsíců. Poté zůstal na britském území nelegálně. P. N. Ormazabal, španělská státní příslušnice, přicestovala do Spojeného království jako studentka v roce 1996. Od té doby v tomto státě pobývá a od roku 2004 zde pracuje na plný pracovní úvazek. V roce 2009 nabyla dotyčná vedle svého španělského občanství britské státní občanství udělením.

V roce 2014 uzavřeli T. Lounes a P. N. Ormazabal sňatek. Po uzavření tohoto sňatku požádal T. Lounes o vydání pobytové karty ve Spojeném království jakožto rodinný příslušník státního příslušníka EHP (Evropský hospodářský prostor).

Dopisem ze dne 22. května 2014 informoval britský ministr vnitra T. Lounese o tom, že tato žádost byla zamítnuta. V tomto dopise bylo uvedeno, že podle britských právních předpisů provádějících směrnici o právu občanů Unie na volný pohyb¹ se již P. N. Ormazabal nepovažuje za „státní příslušnici EHP“ od doby, kdy nabyla britské občanství. T. Lounes se proto nemohl coby rodinný příslušník státního příslušníka EHP domáhat pobytové karty.

T. Lounes podal proti rozhodnutí ze dne 22. května 2014 žalobu k High Court of Justice (England and Wales) [Vyšší soud, Anglie a Wales). Vzhledem k tomu, že uvedený soud měl pochybnosti o slučitelnosti tohoto rozhodnutí a britských právních předpisů s unijním právem, předložil tuto otázku Soudnímu dvoru.

V dnešním rozsudku Soudní dvůr nejprve připomněl, že uvedená směrnice nepřiznává rodinným příslušníkům občana Unie, kteří jsou státními příslušníky státu, jenž není členským státem EU, žádné samostatné právo, ale přiznává jim pouze práva odvozená od práv, která náleží dotyčnému občanu Unie z důvodu využití svobody pohybu.

Soudní dvůr následně uvedl, že podle směrnice jsou oprávněnými osobami z této směrnice občané Unie, kteří se stěhují do „jiného členského státu, než jehož jsou státními příslušníky“, nebo v takovém členském státě pobývají, a jejich rodinní příslušníci, kteří je doprovázejí nebo následují². Soudní dvůr mimoto zdůraznil, že posláním směrnice, která stanoví podmínky výkonu práva volného pohybu a pobytu na území členských států občany Unie, není upravovat podmínky pobytu občanů Unie v členském státě, jehož jsou státními příslušníky, neboť tyto občané požívají podle zásady mezinárodního práva v tomto státě bezpodmínečného práva pobytu. Soudní dvůr tedy

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, o změně nařízení (EHS) č. 1612/68 a o zrušení směrnic 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS (Úř. věst. 2004, L 158, s. 77; Zvl. vyd. 05/05, s. 46).

² Viz čl. 3 odst. 1 směrnice 2004/38.

dospěl k závěru, že směrnice upravuje pouze podmínky vstupu a pobytu občana Unie v jiných členských státech, než je stát, jehož je státním příslušníkem, a tedy nezakládá odvozené právo pobytu státních příslušníků států, jež nejsou členskými státy EU, kteří jsou rodinnými příslušníky občana Unie, v členském státě, jehož je uvedený občan státním příslušníkem.

V důsledku toho, ačkoli je v projednávané věci nesporné, že P. N. Ormazabal využila při svém odchodu ze Španělska do Spojeného království v roce 1996 svého práva na volný pohyb a byla „oprávněnou osobou“ ze směrnice až do doby, kdy nabyla britské občanství, Soudní dvůr uvedl, že P. N. Ormazabal od té doby pobývá v jednom z členských států, jehož je státní příslušnicí, a podle mezinárodního práva má v tomto státě bezpodmínečné právo pobytu.

Soudní dvůr tedy rozhodl, že **od doby, kdy P. N. Ormazabal nabyla britské občanství, směrnice již neupravuje podmínky jejího pobytu ve Spojeném království, a tato směrnice se tudíž na její situaci neuplatní.** Tento závěr nemůže být zpochybněn tím, že P. N. Ormazabal využila práva volného pohybu tím, že se přestěhovala do Spojeného království a zde pobývala a vedle britského občanství si ponechala španělskou státní příslušnost, neboť od nabytí britského občanství P. N. Ormazabal již nepobývá v „jiném členském státě, než jehož je státní příslušnicí“, ve smyslu směrnice, a tudíž již nespadá pod pojem „oprávněná osoba“ z uvedené směrnice. **Jejímu manželovi, T. Lounesovi, tedy nenáleží odvozené právo pobytu ve Spojeném království na základě uvedené směrnice.**

Soudní dvůr má však za to, že je třeba určit, zda lze T. Lounesovi přiznat **odvozené právo pobytu v tomto členském státě na základě čl. 21 odst. 1 SFEU**, který stanoví, že každý občan Unie má právo svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států. V tomto ohledu Soudní dvůr připomněl, že **státní příslušník státu, jenž není členským státem EU, který je rodinným příslušníkem občana Unie, může v určitých případech mít odvozené právo pobytu podle tohoto ustanovení, pokud je přiznání tohoto práva nezbytné k zajištění, aby dotýčný občan Unie mohl účinně vykonávat právo volného pohybu a práva, která tento občan vyvozuje z výše uvedeného ustanovení.**

Soudní dvůr rozhodl, že **užitečný účinek práv přiznaných občanům Unie článkem 21 odst. 1 SFEU, zejména práva vést v hostitelském členském státě běžný rodinný život, za přítomnosti jejich rodinných příslušníků, vyžaduje, aby občan nacházející se v takové situaci, v jaké se nachází P. N. Ormazabal, mohl nadále mít v hostitelském členském státě toto právo poté, co vedle svého původního občanství nabyl státní občanství hostitelského členského státu, a aby si zejména mohl vybudovat rodinný život se svým manželem či manželkou, kteří jsou státními příslušníky třetího státu, tím, že bude posledně jmenovaným přiznáno odvozené právo pobytu.**

V tomto ohledu má Soudní dvůr za to, že jakýkoli jiný výklad by vedl k tomu, že by s P. N. Ormazabal bylo zacházeno stejně jako s britským občanem, který nikdy Spojené království neopustil, čímž by byla přehlížena okolnost, že dotýčná využila právo volného pohybu tím, že se usadila v tomto členském státě, a že si ponechala své španělské občanství. Kromě toho, pokud by se mělo za to, že se občan Unie, který se nachází v situaci P. N. Ormazabal, musí vzdát práva vést běžný rodinný život v hostitelském členském státě z důvodu, že se prostřednictvím nabytí státního občanství udělením v tomto členském státě snažil o silnější integraci v tomto členském státě, odporovalo by to logice postupné integrace do společnosti hostitelského členského státu podporované článkem 21 odst. 1 SFEU.

Soudní dvůr tudíž dospěl k závěru, že **státní příslušník státu, jenž není členským státem EU, který se nachází v situaci T. Lounese, může mít odvozené právo pobytu ve Spojeném království na základě čl. 21 odst. 1 SFEU, za podmínek, které nesmí být přísnější než podmínky stanovené směrnicí pro přiznání uvedeného práva státnímu příslušníku státu, jenž není členským státem EU, který je rodinným příslušníkem občana Unie, jenž využil svého práva volného pohybu a usadil se v jiném členském státě, než jehož je státním příslušníkem.**

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu práva Unie nebo platnosti aktu Unie. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně tak závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehoczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z vyhlášení rozsudku je dostupný na [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106